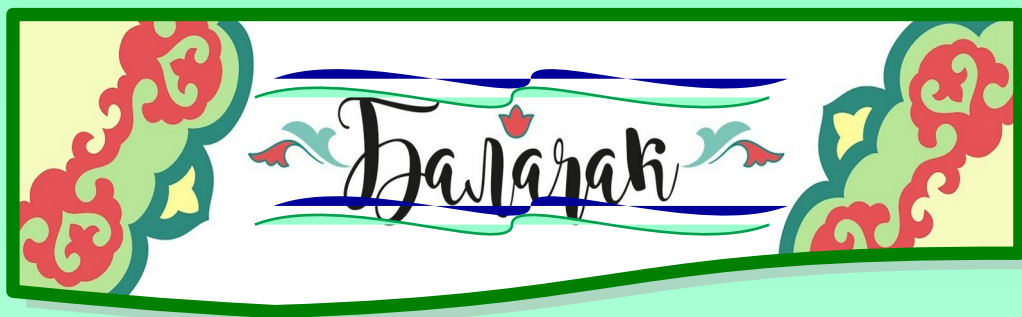

№1, 26.02.2021

Тәрбиячеләр, балалар һәм ата-аналар өчен татар газетасы

Бу санда:

Туган тел нинди була?	1
Халыкара телләр көне	1
Шигърият дөньясында	2
Милли сәяхәтебезне дәвам итәбез	2
Муса Жәлилгә 115 ел	3
Дидактик уен «Идән доминосы»	3
Балалар белемен үстерү рубрикасы	3

Сәламәтлек Игътибар!!!

2021 ел Туган телләр һәм халыклар бердәмлегенә елы дип игълан ителде.

ГОД РОДНЫХ ЯЗЫКОВ И НАРОДНОГО ЕДИНСТВА В РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН
2021
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА
ТУГАН ТЕЛЛӘР ҺӘМ
ХАЛЫКЛАР БЕРДӘМЛЕГЕНӘ ЕЛЫ

Туган тел нинди була?

Беренчел тел — кеше *тумыштан* (ягъни са быйлыктан) яки критик период

дәвамында өйрәнгән[, яки кеше *иң яхшы үзләштергән* һәм еш шул кешенең социологик мәдән и кемлегенә өчен нигез булган тел. Шул сәбәпле, кешенең беренче телдән тыш сөйләшә алган башка тел икенчел тел дип атала.

Ана-ата теле "Ана-ата теле" терминның чыгышы баланың тел сәләтләре анасы/атасы тарафыннан үстерелә башлый һәм шулай булгач анасы сөйләшкән тел бу баланың төп теле булачак дигән төшенчәдән килә. Фәнни әйләнештә кайвакыт очраган *туган тел* термины кешенең теге яки бу телдә шул телдән тыш бернинди телдә сөйләшә алмаган кеше дәрәжәсендә сөйләшә белгән дәрәжәсен

Беренчел тел — кеше *тумыштан* (ягъни са быйлыктан) яки критик период

дәвамында өйрәнгән[, яки кеше *иң яхшы үзләштергән* һәм еш шул кешенең социологик мәдән и кемлегенә өчен нигез булган тел. Шул сәбәпле, кешенең беренче телдән тыш сөйләшә алган башка тел икенчел тел дип атала.

Ана-ата теле "Ана-ата теле" терминның чыгышы баланың тел сәләтләре

анасы/атасы тарафыннан үстерелә башлый һәм шулай булгач анасы сөйләшкән тел бу баланың төп теле булачак дигән төшенчәдән килә. Фәнни әйләнештә кайвакыт очраган *туган тел* термины кешенең теге яки бу телдә шул телдән тыш бернинди телдә сөйләшә алмаган кеше дәрәжәсендә сөйләшә белгән дәрәжәсен билгеләү өчен кулланыла. Шулай ук,

Беренчел тел — кеше *тумыштан* (ягъни са быйлыктан) яки критик период

дәвамында өйрәнгән[, яки кеше *иң яхшы үзләштергән* һәм еш шул кешенең социологик мәдән и кемлегенә өчен нигез булган тел. Шул сәбәпле, кешенең беренче телдән тыш сөйләшә алган башка тел икенчел тел дип атала.

Ана-ата теле "Ана-ата теле" терминның чыгышы баланың тел сәләтләре анасы/атасы

анасы/атасы тарафыннан үстерелә башлый һәм шулай булгач анасы сөйләшкән тел бу баланың төп теле булачак дигән төшенчәдән килә. Фәнни әйләнештә кайвакыт очраган *туган тел* термины кешенең теге яки бу телдә шул телдән тыш бернинди телдә сөйләшә алмаган кеше дәрәжәсендә сөйләшә белгән дәрәжәсен билгеләү өчен кулланыла. Шулай ук, кайбер телләрдә **туган тел** төшенчәсене билгеләү

Халык сөйләмәндә тел үлдеме, тел иясе буларак халык үзе үлө"
К.Д. Ушинский

Халыкара телләр көне безнең бакчада гөрләп узды

21 нче февраль, һәр милләт, һәр халык өчен бәйрәм көн - Халыкара туган тел көне. Чөнки һәр тел кешегә мәңгә сакларга тиешле байлык булып тора. Зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркем балалары, инглиз теле тәрбиячесе - Зөһрә Тахиржан кызы белән берлектә "Халыкара туган телләр көненә"

21 нче февраль, һәр милләт, һәр халык өчен бәйрәм көн - Халыкара туган тел көне. Чөнки һәр тел кешегә мәңгә сакларга тиешле байлык булып тора. Зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркем балалары, инглиз теле тәрбиячесе - Зөһрә Тахиржан кызы белән берлектә "Халыкара туган телләр көненә"

Чөнки һәр тел кешегә мәңгә сакларга тиешле байлык булып тора. Зурлар һәм мәктәпкә эзерлек төркем балалары, инглиз теле тәрбиячесе - Зөһрә Тахиржан кызы белән берлектә "Халыкара туган телләр көненә"

Шигърийат дөньясында

Туган телеңне ярату
Горурлыкка әйләнсен.

Башка телләрне чит итмә

Гасырлардан килгән ЯКТЫЛЫК

Саумы Болгар!
Саумы изге Болгар!
Гасырлардан килгән яктылык
Ак мәчетең синең каршы ала
Күнелләргә салып изгелек.
Биниһая матур биналарың
Идел яры буйлап төзелгән
Ак пулатың, борынгыдан аваз салып,
Болытларга кадәр үрелгән.
Әйтерсең лә ,татар язмышына
Сипкәнсең син бәрәкәт орлыгын,
Монголлар да буйсындырмый калган

н.б.бик күп танылган шәхесләр.
ТЕЛ. Төрлө елларда татарча төрлө хәрефләр белән язганнар. 7 нче гасырда рун язуын кулланганнар. Соңрак уйгур, гарәп, латин язuları файдаланылган. 1939 нчы елда татарлар кириллицага күчкән.
ХАЛЫК САНЫ. Дөньяда- 12 миллионга якын, Россиядә-5,5 миллион тирәсе, Татарстанда- 2 миллион артык.

Ярат туган телеңне

Назлы жылдэй йомшак итеп
Дәшә ана: “Балам”, -дип,
Татар теле-туган телең,
Йөрәгенә якын ит.
Үз телендә жырлый тургай:
“Туган жирем матур”,-дип.
Ямьле булса да торган жир,
Туган жирләр якын бит.
Туган телең назлы гөлдэй
Күкрәгендә үрләсен.
Туган теленне ярату
Горурлыкка әйләнсен.
Башка телләрне чит итмә,
Артып торсын белемәң.
Олыһа Һәм ихтирам ит
Татар, Пушкинның телен.

15 нче номерлв «Алсу» Ак пулатын, борынгыдан аваз салып, бакчасы Болытларга кадәр урелгән.

Милли сәяхәтебезне дөвам итәбез!
TATARLAR

АЛАР-МИЛЛӘТ ГОРУРЛЫҒЫ.

Габдулла Тукай, Муса Җәлил,
Рудольф Нуриев, Ильһам Шакиров,
Элфия Авзалова, Ренат Акчурин, I к
Чулпан Хаматова, Марат Сафин
н.б.бик күп танылган шәхесләр.
ТЕЛ. Төрле елларда татарча төрле
хәрефләр белән язганнар. 7 нче
гасырда рун язуын кулланганнар.
Сонрак уйгур, гарәп, латин язулары
файдаланылган. 1939 нчы елда
татарлар кириллицага күчкән.
ХАЛЫК САНЫ. Дөньяда- 12
миллионга якын, Россиядә-5,5
миллион тирәсе, Татарстанда- 2
миллион артык.

Ярат туган телеңне

Назлы жылдэй йомшак итеп
Дәшә ана: “Балам”, -дип,
Татар теле-туган телең,
Йөрәгеңә якын ит.
Үз телендә жырлый тургай:
“Туган жирем матур”,-дип.
Ямьле булса да торган жир,
Туган жирләр якын бит.
Туган телең назлы гөлдэй
Күкрәгендә үрләсен.
Туган телеңне ярату
Горурлыкка әйләнсен.
Башка телләрне чит итмә,
Артып торсын белемең.
Опыла Һәм ихтирам ит
Гете. Пушкинның телен.

Гасырлардан килгән ЯКТЫЛЫК

Саумы Болгар!
Саумы изге Болгар!
Гасырлардан килгән яктылык
Ак мәчетең синең каршы ала
Күнелләргә салып изгелек.
Биниһая матур биналарың
Идел яры буйлап төзелгән
Ак пулатың, борынгыдан аваз салып,
Болытларга кадәр үрелгән.
Әйтерсең лә ,татар язмышына
Сипкәнсең син бәрәкәт орлыгын,
Монголлар да буйсынды туган җиргәң

ТУЛ КҮРСӘТСЕН БӨЕК ХЭРАБЭЛЭР.

Габдулла Тукай, Муса Жәлил,
Рудолф Харрис, Заһид Шәкиров,
Әлифулла Азизов, Руһан Әрбулин,
Чулпан Хаматова, Марат Сафин
һ.б.бик күп танылган шәхесләр.
ТЕЛ. Төрле елларда татарча төрле
хәрефләр белән язганнар. 7 нче
гасырда рун язуын кулланганнар.
Соңрак уйгур, гарәп, латин язулары
файдаланылган. 1939 нчы елда
татарлар кириллицага күчкән.
ХАЛЫК САНЫ. Дөньяда- 12
миллионга якын, Россиядә-5,5
миллион тирәсе, Татарстанда- 2
миллион артык.

15 нче номерлы «Алсу» балалар бакчасы

Безнең девиз:
Бәхетле балалар-канәгать
ата-аналар!

Ак бүре белән татарча өйрәнәбез, балалар
өчен сайт:

Сәламәтлек сәхифәсе

Коронавирускә каршы прививканы
ясатырга була, әгәр сезгә:

- 18 яшь булса
- COVID-19 белән авырган
булсагыз (соңгы 6 ай өчендә)
- ОРВИ белән 14 көн дәвамында
авырмаган булсагыз (вакцинация
вакытында)
- Хроник авырулар һәм авыр
аллергия реакцияләре булмаса
- Авырлы булмаган һәм имезмәүче
хатын-кызларга

Коронавирускә каршы прививканы
Кая мөрәҗгәт итәргә?
ясатырга була, әгәр сезгә:

- Вакцина булу турында
- 18 яшь булса
мәгълүмат алу өчен,
сырхатун өчен
· COVID-19 белән авырган
эпидемиология Кабинетына
булсагыз (соңгы 6 ай өчендә)
(112) язылырга, яки
· ОРВИ белән 14 көн дәвамында
авырмаган булсагыз (вакцинация
вакытында)
- Хроник авырулар һәм авыр
аллергия реакцияләре булмаса
- Авырлы булмаган һәм имезмәүче
хатын-кызларга

Сәламәтлеккә хас сүзлек

Коронавирускә каршы прививканы
«Сәламәт бу!» «Баш - здоров!»
ясатырга була, әгәр сезгә:

- Баш - голова
- Чәч - волосы
- Күз - глаза
- COVID-19 белән
авырган булсагыз (соңгы 6
ай өчендә)
- Авыз - рот
- COVID белән 14 көн
дәвамында авырмаган
булсагыз (вакцинация
вакытында)
- Бармак - палец
- Аяк - нога
- Хроник авырулар һәм авыр
аллергия реакцияләре булмаса
авыртмый - не болит
- Табиб - врач
- Авырлы булмаган һәм имезмәүче
хатын-кызларга

Сораулар һәм тәгъдимнәр өчен: Тел: 8(84345) 2-24-18,
Эл. почта: detskiysad15alsu@mail.ru
instagram: [https://instagram.com/mbdou_15?](https://instagram.com/mbdou_15?igshid=51rrb1f4h205)
[igshid=51rrb1f4h205](https://instagram.com/mbdou_15?igshid=51rrb1f4h205)
Адрес : Нурлат шәһәре, Тельман урамы, 14нче йорт